

UZASADNIENIE

Rządowy program wspomaganie w latach 2015–2018 organów prowadzących szkoły w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach – „Bezpieczna+”, zwany dalej „Programem”, kładzie nacisk na kluczowe elementy związane z bezpieczeństwem uczniów, zarówno w szkole, jak i poza nią, oraz budowanie pozytywnego klimatu szkoły i klasy opartego na otwartości i współdziałania z podmiotami, o których mowa w art. 2 a ust. 1 i art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

Istotą Programu jest wspomaganie organów prowadzących szkoły w zakresie działań ukierunkowanych na podnoszenie kompetencji całego środowiska szkoły (uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych szkoły), związanych z bezpieczeństwem w cyberprzestrzeni, poprawę bezpieczeństwa fizycznego w szkołach, usprawnienie procedur reagowania w sytuacjach nagłego zagrożenia, poprawę klimatu szkoły oraz poszerzanie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa przeciwpożarowego wśród najmłodszych uczniów (w pierwszej kolejności uczniów klas I–III szkoły podstawowej).

Zadaniem szkoły jest nie tylko zapewnienie uczniom, rodzicom i nauczycielom bezpieczeństwa na terenie szkoły, ale wyposażenie wszystkich grup tworzących środowisko szkolne w wiedzę i kompetencje o charakterze uniwersalnym. Dynamiczne procesy społeczne oraz rozwój technologii sprawiają, że zmienia się forma istotnej części aktywności społecznej i dla zapewnienia bezpieczeństwa należy podejmować coraz to nowe, właściwie ukierunkowane działania.

Kluczową rolę w budowaniu wśród uczniów kompetencji niezbędnych do bezpiecznego funkcjonowania we współczesnym świecie odgrywa szkoła, która we współpracy z rodzicami, lokalnym środowiskiem, organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami wspierającymi system oświaty, w tym zajmującymi się sprawami bezpieczeństwa, powinna stać się inicjatorem praktycznych działań. Ze względu na złożoność zagadnienia bezpieczeństwa w szkołach, działania należy równolegle prowadzić w wielu obszarach, a ich formę dostosować do zindywidualizowanych potrzeb określonych grup odbiorców.

Zakres działań przewidzianych w Programie wynika z doświadczeń i wniosków z realizacji Rządowego programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła”. Komplementarność obu Programów przyczyni się do osiągnięcia dodatkowych korzyści (np. wyższa użyteczność działań, lepsza trwałość efektów, szerszy zakres oddziaływania) poprzez synergię środków i

działań. Włączenie podmiotów zewnętrznych w działania wychowawcze i opiekuńcze szkół ma na celu osiągnięcie większej efektywności w tym zakresie. W przypadku działań dotyczących praktycznych zajęć edukacyjnych z zakresu bezpieczeństwa przeciwpożarowego dla najmłodszych uczniów, realizacja tych zajęć dla uczniów szkół z obszaru powiatu będzie odbywać się w specjalnie przygotowanych salach edukacyjnych przy komendach powiatowych i miejskich Państwowej Straży Pożarnej, co przyczyni się do optymalizacji kosztów przy zachowaniu najwyższej jakości prowadzonych zajęć.

Uzupełnieniem działań, których celem jest podnoszenie poziomu bezpieczeństwa fizycznego w szkole, jest wdrażanie i efektywne wykorzystanie monitoringu szkolnego obejmującego zarówno systemy monitoringu wizyjnego jak i inne systemy kontroli dostępu do szkoły. Działania te będą włączone do Programu po wprowadzeniu regulacji systemowych (ustawowych) dotyczących stosowania monitoringu wizyjnego.

Podstawę prawną Programu stanowi art. 90u ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Program nawiązuje do celów strategicznych państwa określonych w:

- 1) Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020, przyjętej przez Radę Ministrów uchwałą nr 104 z dnia 18 czerwca 2013 r. (M. P. poz. 640); cel szczegółowy 5: „Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli”;
- 2) Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020, przyjętej przez Radę Ministrów uchwałą nr 61 z dnia 26 marca 2013 r. (M. P. poz. 378); cel szczegółowy 1: „Kształtowanie postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji”;
- 3) Strategii Rozwoju Kraju 2020, przyjętej przez Radę Ministrów uchwałą nr 157 z dnia 25 września 2012 r. (M. P. poz. 882); Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka, Cel II.5. – „Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych”.

Ponadto, Program nawiązuje do celów dokumentu strategicznego Perspektywa uczenia się przez całe życie, przyjętego przez Radę Ministrów uchwałą nr 160/2013 z dnia 10 września 2013 r. w zakresie celu 1.2. – „Wprowadzanie form organizacyjnych kształcenia umożliwiających indywidualizację pracy z uczniami, studentami, osobami uczącymi się oraz szersze otwarcie na uczenie się inne niż formalne” oraz celu 4.1. – „Poprawa poziomu kompetencji kluczowych jako efektu kształcenia ogólnego, kształcenia i szkolenia zawodowego oraz kształcenia na poziomie wyższym”.

Program jest skorelowany z następującymi programami rządowymi:

- 1) Rządowym Programem na lata 2014–2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”;
- 2) Rządowym Program Ochrony Cyberprzestrzeni Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2011-2016;
- 3) Krajowym Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016;
- 4) Krajowym Programem Działań Na Rzecz Równego Traktowania na lata 2013-2016;
- 5) Rządowym Programem ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej”;
- 6) Narodowym Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego;
- 7) Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 8) Programem Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce;
- 9) Programem Operacyjnym Polska Cyfrowa 2014–2020.

Działania dotyczące budowania pozytywnego klimatu szkoły i klasy opartego na otwartości i współpracy z podmiotami, o których mowa w art. 2a ust. 1 i art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, będą realizowane w oparciu o rozporządzenie wydane na podstawie art. 90u ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Pozostałe działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa uczniów, ich rodziców oraz pracowników szkół, dotyczące bezpiecznego funkcjonowania w cyberprzestrzeni i właściwego reagowania na niepożądane zdarzenia, bezpieczeństwa fizycznego w szkołach oraz bezpieczeństwa przeciwpożarowego obejmujące szkolenie strażaków do prowadzenia zajęć z uczniami szkół podstawowych oraz przygotowanie materiałów edukacyjnych, będą realizowane na poziomie centralnym przez Ministra Edukacji Narodowej, który może zlecić ich realizację jednostkom podległym lub nadzorowanym oraz innym podmiotom wyłonionym w trybie określonym w odrębnych przepisach.

Koordynatorem Programu jest Minister Edukacji Narodowej, który powoła Zespół Koordynujący. Zespół, w skład którego wejdą m.in. przedstawiciele resortów, instytucji badawczych, środowisk naukowych i partnerów społecznych, będzie pełnić rolę opiniodawczo-doradczą wobec Ministra Edukacji Narodowej w zakresie działań realizowanych w ramach Programu na poziomie centralnym.

Działania na poziomie wojewódzkim będą koordynowane przez wojewodów, którzy powołają zespoły wojewódzkie koordynujące. Zadania wojewodów w odniesieniu do szkół, których organem prowadzącym jest minister, będą odpowiednio pełnić ministrowie.

DYREKTOR
DEPARTAMENTU EKONOMICZNEGO DEPARTAMENT
KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO I WYCHOWANIA

Arkadiusz Jankowski

Małgorzata Kosińska

DYREKTOR

DEPARTAMENT PRAWNY

Krzyszna Szlyk
ZASTĘPCA DYREKTORA
radca prawny

22 06 2015

DEPARTAMENT
ANALIZ I PROGNOZ

Jurzy Jakubczuk
ZASTĘPCA DYREKTORA